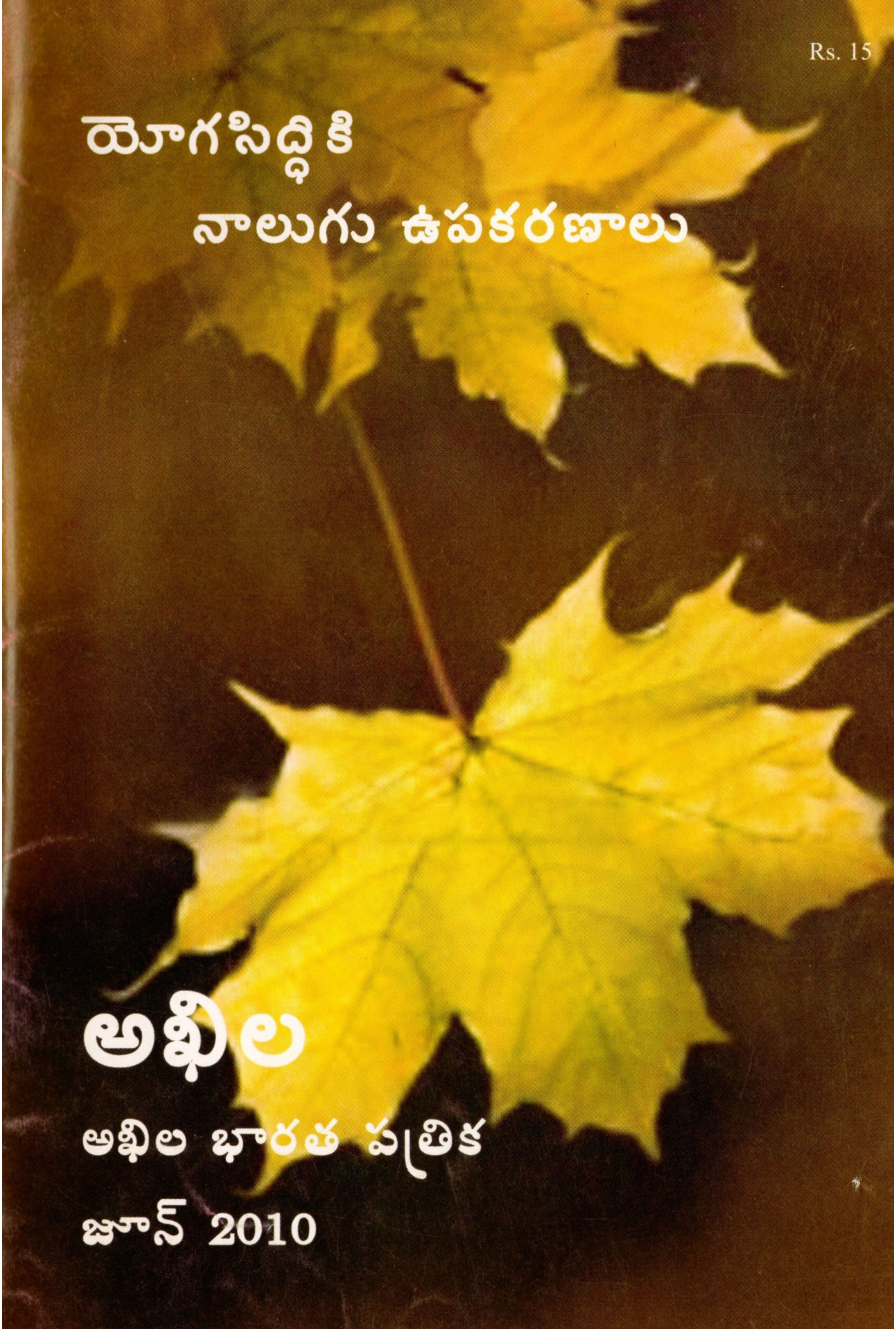
Rs. 15

యోగసిద్ధికి నాలుగు ఉపకరణాలు

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక

జూన్ 2010

యోగసిద్ధికి చతుర్విధ సాధనాలు
(పూర్ణయోగ సాధకులకు)

శ్రీఅరవిందుల దివ్యవాక్కులలో

విషయసూచిక

యోగసిద్ధికి చతుర్విధ సాధనాలు
(పూర్ణయోగసాధకులకు)

శాస్త్రము — సత్యజ్ఞానము

పూర్ణయోగ పరమశాస్త్రం ఆలోచించే ప్రతి మనిషి హృదయంలోనున్న శాశ్వత వేదరహస్యం. శాశ్వత జ్ఞానము యొక్క, పూర్ణత్వము యొక్క పద్మము మనలో ముకుళితమై మొగ్గరూపంలో వుంది. మనిషి మనస్సు అనంతుని వైపు మరలడం మొదలైనపుడు, హృదయం అశాశ్వత రూపాలకు కట్టుబడక, దైవం వైపు ఆకర్షింపబడినపుడు, యీ మొగ్గ, సాక్షత్కార పరంపరల ద్వారా, వేగంగానో, లేక నెమ్మదిగానో రేకు రేకు విచ్చుకొంటు వికసిస్తుంది. అప్పటి నుండి జీవితమంతా, భావన అంతా, శారీర మానసికశక్తులన్నీ, అనుభవాలన్నీ ఆ మొగ్గ పుష్పించడానికి ఆటంకాలుగా నున్న బాహ్యపరిస్థితులను తొలగిస్తాయి. దైవాన్ని యెన్నుకొనేవారు, ముందే ఆయనచే ఎన్నుకొనబడే వుంటారు. వారు దైవస్పర్శ పొందివుంటారు. లేకపోతే ఆత్మకు మేలుకొలుపుగాని, జీవాత్మకు ఉన్మీలనముకాని సంభవించనేరదు. కాని ఒక్కసారి దైవస్పర్శను గ్రహించినపుడు ఫలితం అనివార్యం. ఆ సంభావ్యత ఒక్క జన్మలోనైనా వేగంగా జరుగవచ్చు, లేదా నిదానంగా యీ విశ్వక్రీడారంగంలోని అనేక జన్మపరంపరల్లో యేదో జన్మలోనైనా కలుగవచ్చు.

యోగసాధన ద్వారా పొందే యోగసిద్ధి, నాలుగు సాధనాల సమైక్యకృషి వల్ల అత్యుత్తమంగా పొందవచ్చు. మొదటిది సత్య, నియమాల జ్ఞానంవల్ల, దివ్యసాక్షాత్కారశక్తుల ప్రక్రియవల్ల లభించే శాస్త్రజ్ఞానం. అంటే శాస్త్రం తర్వాత ఆ శాస్త్రజ్ఞానం రూపొందించిన బాటలో సహనంతో సాగించే నిరంతర శక్తిసమన్విత స్వయంకృషి — అదే — ఉత్సాహం. మూడవది ఆధ్యాత్మికభూమిక లోనికి మన జ్ఞానాన్ని, కృషిని, లేవనెత్తే గురువుయొక్క సలహాలు, ప్రభావాలు, వారి సజీవ దృష్టాంతము — గురువు. నాల్గవది, చివరిది అయిన సాధనోపకరణం — కాలము. అన్నిటికీ కాలచక్ర పరిభ్రమణ క్రియ, దివ్యగతిశీలగమన క్రియ — ఉంటుంది.

శ్రీఅరవిందులు

మనిషి అంతరంగంలో బాహ్యానికింకా ప్రకటితంకాని జ్ఞానం దాగియుండనిచో, అతనికేదీ కొత్తగా బోధింపబడజాలదు. కనుక మనిషి బాహ్యంలో పొందే జ్ఞానమంతా అతని ఆత్మయందలి పరిపూర్ణత్వం నుండి గ్రహించబడినదే అవుతుంది. మనం మనలోని గుప్తప్రకృతిలో ఆ దైవంగానే వుంటున్నాము, కనుకనే దైవాన్ని తెలిసికొనగలుగుతున్నాము. ఆ దైవంగా తయారు కాగలుగుతున్నాము. బోధన అంతా అంతర్గతశక్తుల బాహ్యప్రకటనమే. బోధన అంతా అంతఃశక్తుల బాహ్యప్రకటనమే. పరిణామమంతా ఒక వికసనమే. ఆత్మానుభూతియే నిగూఢ రహస్యం, ఆత్మవిజ్ఞానము, చేతనాభివృద్ధులు సాధనా ప్రక్రియలు.

దివ్యవేదవాక్కు (శృతి) ఈ బాహ్యప్రకటన సాధనము. ఆ దివ్యవాక్కు లోపలి నుండి రావచ్చు. బయటి నుండైనా రావచ్చు. కాని కార్యార్థమై ఆ మాట అంతర్గత జ్ఞానాన్ని స్థిరపరచే ప్రతినిధిగా వుంటుంది. ఆ వాణి యెల్లప్పుడు దైవానికి ఉన్మీలనమై వున్న, మనలోని ఆత్మ పలుకు కావచ్చు, లేదా సర్వుల హృదయసీమల్లో ఆసీనుడై వుంటున్న జగద్గురు వాక్కు కావచ్చు. యోగమంతా ఆ దైవస్పర్శ మార్గదర్శకత్వం వల్ల బహిర్గతమైనదే. జ్ఞానపద్మం మన హృదయకమల నివాసియైన దైవం నుండి బయలుదేరే ప్రకాశం ద్వారా వికాసం చెందినదే. గ్రంథం యొక్క కాని, బాహ్యగురువు యొక్క కాని ప్రభావం అవసరం లేకుండా కేవలం అంతర్గత ఆత్మజ్ఞానం చాలు అనదగిన గొప్పవారు అరుదుగా వుంటారు.

సాధారణంగా దైవప్రతినిధియైన బాహ్యగురువు ద్వారా లభించే శక్తివంతమైన ఉపదేశవాక్కు ఆత్మవికసనంలో సహాయకారిగా అవసరమవుతుంది. అది శక్తివంతమైన సజీవమైన గురువాక్కు కావచ్చు. కొందరు తమ ఉపదేశకుని ద్వారా కలిగిన దివ్యావిష్కరణాన్ని తమలోని దివ్య అంతశ్శక్తి మేల్కొలుపునకు సాకుగా తీసికొంటారు. ప్రకృతిపై ఆధిపత్యం వహించే నియమావళికి ఇది సర్వజ్ఞుడు, సర్వశక్తి సమన్వితుడునైన దైవం యొక్క అనుకూలమైన అనుగ్రహ సౌలభ్యంగా భాసిస్తుంది. దేవకీనందనుడైన శ్రీకృష్ణుడు ఋషి ఘోరానుండి మంత్రోపదేశం పొంది జ్ఞానం పొందాడని ఉపనిషత్తుల్లో చెప్పబడింది. శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస స్వీయ అంతఃసాధనల వల్ల జ్ఞానం పొందారు. ఐనా ఆయన పలు యోగమార్గాల గురువులను అంగీకరిస్తారు. ఆయన పొందిన సాక్షాత్కారం ఆయనకే మినహాయింపు. సాధారణ వ్యక్తులు శిష్యులుగా గురువు ద్వారా జ్ఞానాన్ని పొందక తప్పదు.

సాధారణంగా సంకేతాత్మకంగా (గురు) ప్రభావం, సాధకుని జీవితంపై అధికస్థాయిలో వుంటుంది. యోగం శాస్త్రాలచే నడుపబడినా, లేదా గురువుల మంత్రోపదేశంవల్ల నడుపబడినా, దానిని స్వయంకృషి వల్ల కాని లేదా గురువు యొక్క సహాయంవల్ల కాని సాధన చేయవచ్చు. ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం, ధ్యానం ద్వారాను, స్వానుభూతి వల్లను, దైవసాక్షాత్కారం వల్లను పొందనగును. యోగం శాస్త్రాలు బోధించే పద్ధతుల ఫలితాలచేత సాగిపోతుంది; లేదా గురుబోధన ద్వారాను శక్తివంతములైన సాంప్రదాయ పద్ధతుల ద్వారానైనా సాగిపోవచ్చు. ఇది ఒక ఇరుకైన సాధనా ప్రక్రియ. కాని దీని పరిధుల్లో యిది సురక్షితము, సత్ఫల ప్రదాయకము. ఎందుకంటే యిది సుపరిచితమైన, చక్కగా ఆచరింపబడిన, పలువురు నడిచిన సుదీర్ఘ మార్గంలో నడుస్తుంది.

పూర్ణయోగసాధకునికి యెంతటి అధికారపూర్వక శాస్త్రమైనా లేదా విషయమెంతటి ఘనమైనదైనా, అది అనంత దివ్యజ్ఞానంయొక్క ఒక పార్శ్వంయొక్క ప్రకటనమే అన్న విషయాన్ని జ్ఞప్తి యందుంచుకోవాలి, కాని దానికి బద్ధుడు కాడు. పవిత్ర శాస్త్రజ్ఞానం లోతైనది, విస్తృతమైనది, విశాలదృక్పథం కలిగినది అయివుంటే, అది సాధకునిపై, ఉన్నతంగా, అత్యంత ప్రాముఖ్యంగా ప్రభావం చూపుతుంది. ఆ ప్రభావాన్ని అతడు మకుటాయమానమైన సత్యాలతో కూడిన తన ఉన్నత స్వానుభూతితో జతపరుపవచ్చు. భగవద్గీత, ఉపనిషత్తులు, వేదములచే ప్రతిపాదించబడిన హిందూ సత్ సాంప్రదాయాలకు అనుగుణంగానున్న శాస్త్రాలచే అతని యోగం నడుపబడవచ్చు. లేదా అతని యోగం, పవిత్ర శాస్త్రాలలోని సత్యాలను గ్రహించి తన అనుభూతితో సుసంపన్నమైన రీతిలో తీర్చిదిద్దబడవచ్చు. కాని చివరకు అతడు తన ఆత్మానుభూతితో ఉపదేశాల పరిధుల దాటిపోనూవచ్చు. "శబ్ద బ్రహ్మాతివర్తతే" గీత నుడివినట్లు శాస్త్రబద్ధమైన సత్యాన్ని అధిగమించి, అతడు అభివృద్ధి చెందవచ్చు. అంతే కాదు, "శ్రోతవ్యశ్య శ్రుతశ్యచ" అన్నట్లు తాను విన్నదానిని వినబోవుదానిని అధిగమించి సాగిపోవచ్చు. ఎందుకంటే అతడు అనంతుని గూర్చిన దైవసాధకుడే కాని, గ్రంథసాధకుడు కాదు కదా!

మరో శాస్త్రం — అది వేదశాస్త్రం Scriptures కాదు. అది విజ్ఞానశాస్త్ర పద్ధతులు, యోగసూత్రములు కల, ఒక వివరణ పత్రం. అందుండి సాధకుడు తాను అనుసరించవలసిన యోగపద్ధతులను ఎన్నుకొంటాడు. ప్రతి యోగమార్గము నకు

ఒక శాస్త్రము ఉంటుంది. అది వ్రాతమూలకమైనది కావచ్చు. లేదా గురుపరంపరగా మౌఖికంగా ఒకరి నుంచి మరొకరు స్వీకరించబడిన సుదీర్ఘ సాంప్రదాయ పద్ధతులు కావచ్చు. భారతదేశంలో అలాంటి వ్రాతపద్ధతులకు లేదా సాంప్రదాయ పద్ధతులకు గౌరవము, ఆధిపత్యము వుంది. అలా యోగపద్ధతులన్నీ ప్రామాణికములుగ స్థిరీకరించబడుతాయి. ఆయా సాంప్రదాయ రీతుల్లో గల ఆ యా శాస్త్రాలను అధ్యయనం చేసి, సాక్షాత్కారం పొందిన గురువులు శిష్యులకు అవసరమైన ఎప్పటి నుంచో అనుసరించే, నడిపించే మార్గదర్శకు లవుతారు. వాటిని గాక నూతన యోగసాధనా బోధనను ఎవరైనా అనుసరిస్తే అది "శాస్త్రానుగుణంగా లేద" ని ఆక్షేపిస్తారు కూడ. కాని ఫలానా యోగపద్ధతినే అనుసరించి తీరాలని, నూతన సత్యాలను, నవ్య సాక్షాత్కారాలకు విస్తృత నూతన అనుభూతులను పొందే సాధకుని ఉక్కుచట్రంలో బిగించేంత అనాగరికంగా, మొరటుగా, విధినిషేధాలు వాస్తవానికి లేవు. వ్రాతరూపంలో నున్న బోధనలు, పరంపరాగతంగ వచ్చే సాంప్రదాయ బోధనలు, యోగానుభవాలు, క్రమపద్ధతిలో కూర్చబడివున్నాయి. అవన్నీ ప్రారంభ యోగసాధకులకు ఉపయుక్తము లవుతాయి. అంతే కాదు, వీటి ప్రాధాన్యత, ప్రయోజనము, అపారము కూడ. కాని పలు విభిన్న విధానాలను, అభివృద్ధులను అనుసరించు స్వేచ్ఛ ఎప్పుడూ ఆచరణీయమే. పతంజలి మహర్షి రూపొందించిన మహత్తర శాస్త్రమైన రాజయోగం యితర రూపాల్లో సాధన చేయవచ్చు. భక్తి, జ్ఞాన, కర్మ త్రిమార్గాలు కూడ, పలు మార్గాలుగా విడివడి ఉన్నాయి. కాని అవన్నీ కూడ మరల గమ్యస్థానంలో ఒకటే అవుతాయి. సాధారణ యోగవిజ్ఞానశాస్త్రం స్థిరమైనదే. కాని దాని యొక్క సాధనా పద్ధతులు, మార్గాలు, రూపాలు, వేర్వేరుగా వుండడానికి సానుకూలంగా ఉండాలి. ఎందుకంటే సాధారణ సత్యాలు సుస్థిరమైనవిగానూ, మార్పుచెందనవిగాను, వున్నప్పటికీ, వ్యక్తి స్వభావము, అవసరాలు, ప్రేరణలు, — వీటి అవసరాలు సంతృప్తిపరచేవిగా ఉండాలి.

సంయోజనాత్మకమైన పూర్ణయోగం ప్రధానంగా, యే శాస్త్రానికి, యే సాంప్రదాయానికి కట్టుబడి వుండాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ యోగం గతంలో పొందిన విజ్ఞానాన్ని ఆధారం చేసికొని, వర్తమాన, భవిష్యత్తుల సాధనా ప్రక్రియల కనుగుణంగా నూతనంగా రూపొందించుకొంటుంది. సాధకుడు తన స్వానుభూతి ఆధారంగా, తన జ్ఞానం ఆధారంగా, తన స్వీయ సాధనా పద్ధతిని నూతన పద్ధతిలో

తీర్చిదిద్దుకొనుటకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ కలిగి వుంటాడు. జీవితాన్నంతా యోగంగా గ్రహించడమన్నది రాజబాటలో సురక్షితంగా గమ్యానికి యాత్ర చేయడం లాంటిది కాదు. అది ఇదివరకెవరు కాలుపెట్టని అడవిలో క్రొత్తగా బాటను వెతుక్కుంటూ పయనించడం లాంటిది అవుతుంది. ఎందుకంటె చాల కాలం నుండి యోగం నిజజీవితం నుండి ప్రక్కకు విడిపోయింది. పూరాతన యోగపద్ధతులు, మన తాతముత్తాతల కాలం నుండి, ఇప్పుడు మనకు అందుబాటులో లేనట్టివిగ, ఆచరణకు అనుగుణం కానట్టివిగను నున్నవి. కాని వర్తమాన కాలానికి తగ్గట్లు ఆ సమస్య పరిష్కారాన్ని నూతనంగా ప్రారంభించవలసి వుంది.

ఈ పూర్ణయోగం ద్వారా మనం అనంతుని అన్వేషించడమేగాక, ఆయన్ను మన జీవితంలో తనను తాను ఆవిష్కరించండని కోరతాము. అందువల్ల మన యోగశాస్త్రం — దైవావిష్కరణను గ్రహించగలిగే మానవాత్మలకు అనంత స్వేచ్ఛ కలిగించాలి. విశ్వమయుడు, విశ్వాతీతుడు తనలో అవతరించడానికి సాధకుడు అంగీకరించడం, అందుకు తగినట్లుగా సంసిద్ధుడై ఉండటం మనిషి సమగ్ర ఆధ్యాత్మిక జీవితానికి సరైన నిబంధన. అన్ని మతాల ఏకత్వం, ఏకత్వంలో భిన్నమతాల అభ్యున్నతిని యెత్తి చూపాలని తెల్పుచు, స్వామి వివేకానంద ప్రతి మనిషి తన జాతికి, లేదా సాంప్రదాయాలకు కట్టుబడక, తన స్వభావానుగుణమైన రీతిలో భగవంతునితో తన సంబంధాన్ని ముడివేసికొని స్వతంత్రంగా నిలువగలిగినప్పుడే ఆ సమగ్ర ఏకత్వం సిద్ధిస్తుంది అన్నారు. కనుక పూర్ణయోగ సమగ్రత ప్రతివ్యక్తి స్వభావానుగుణమైన స్వంత యోగమార్గాన నడచినపుడే లభిస్తుంది. ఎందుకంటే స్వాతంత్ర్యమే వారి నియమం — చివరి లక్ష్యప్రాప్తి.

కాని సాధకుని సాధనకు సహాయకారిగా వుండుటకై కొన్ని యోగపద్ధతులు రూపొందింపబడాలి. ఇవి సాధకుడు యాంత్రికంగా ఆచరించుటకై రూపొందించబడి స్థిర కఠిన నిర్ణయ విధానాలుగ వుండరాదు. ఆ యోగపద్ధతులు సాధారణ సత్యాలతో, నియమాలతో కూడి వుండి, శక్తివంతములై ఉదార సూచనలతో కూడి వుండాలి. అన్ని శాస్త్రాలు కూడ భావి అనుభవానికి సహాయకారులుగా, వెలువడిన గత అనుభవాల ఫలితాలే. అవి సాధకులకు సహాయకారులుగ, కొంతవరకు మార్గదర్శకంగా వుంటాయి. అవి ప్రయాణీకులు యే మార్గాలలో పయనిస్తున్నదీ తెలుపుడు చేసే బాటల పేర్లతో మార్గదర్శక ఫలకములను ఏర్పరుస్తాయి.

మిగిలినదంతా సాధకుని స్వయంకృషి పైన, స్వీయ అనుభవం పైన, గురువు శక్తి పైన ఆధారపడి వుంటుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: బి. నరసింహయ్య

ఉత్సాహము — పురుష ప్రయత్నశక్తి

ఆధ్యాత్మికానుభవం వృద్ధిపొందడమనేది ముఖ్యంగా దాని ఉరవడిలో, విస్తరణలో దాని ఫలితాల శక్తితీవ్రతలో ప్రాథమికంగా సాధకుడు ప్రారంభించిన మార్గం పైనా ఆ తర్వాత కొంతకాలానికి అతని ఆకాంక్ష పైనా, కృషిపైనా ఆధారపడి ఉంటుంది. బాహ్యజీవన వ్యాపారాల్లో, విషయ ఆకర్షణల్లో మునిగి తేలుతూ అహంభావ చైతన్యంలో ఉన్న మనిషిని ఉద్ధరించి, అతీంద్రీయశక్తులు, విశ్వాత్మకశక్తులు దిగివచ్చి వాటి శక్తిని నింపి వ్యక్తిని పూర్తిగా మార్పుచేయగల ఉన్నతస్థితికి మళ్ళించటమనేది యోగప్రక్రియ. వ్యక్తి ఎంత తీవ్రంగా ఈ మార్గాన్ని అనుసరిస్తున్నాడు, అంతర్గతంగా ఆ ఆత్మను నడిపిస్తున్న శక్తి ఏది అనేదాన్ని బట్టి యోగసిద్ధి నిర్ణయమౌతుంది. ఇంకా హృదయంలోని ఆకాంక్ష, సంకల్పశక్తి, మనస్సులోని ఏకాగ్రత, ఆ శక్తి కుండే ఓర్పు, పట్టుదల ఆ తీవ్రతను నిర్ణయించే ప్రమాణాలు. బైబిలు మాటల్లో చెప్పాలంటే "నా ప్రభువు కోసం నా ఆరాటం నన్ను తినేస్తోంది" అని సాధకుడు చెప్పే స్థితిలో ఉండాలి; ఇటువంటి ఆరాటం, ఉత్సాహం దివ్యఫలితాల కోసం హృదయావేదన, వ్యాకులత ఆ దైవాన్ని చేరాలనే ఉత్సుకత అహంకారాన్ని పూర్తిగా హరించివేస్తుంది, అహంకారానికుండే ఇరుకు పరిధుల్ని, దాని ఆవరణ కోశాన్ని ఛేదించేసి అది కోరుకునేదాన్ని గొప్పగా గ్రహించగలిగేటట్లు చేస్తుంది. అది అన్వేషిస్తున్నది విశ్వాత్మకం కావటం వల్ల అన్నిటినీ అధిగమిస్తుంది; సర్వాతీతం కాబట్టి ఎంత పెద్ద బహుళమైన వ్యక్తిత్వ స్వభావమైనప్పటికీ మించిపోగలదు.

కానీ పరిపూర్ణత కోసమై పనిచేసే శక్తికి ఇది ఒక పార్శ్వం మాత్రమే. పూర్ణయోగ ప్రక్రియ మూడు దశల్లో ఉంటుంది. అయితే విడివిడిగా ప్రత్యేకంగా వేరుచేసేటట్లుండవు కానీ ఒక రకంగా క్రమానుగతంగా అనుసరించేవిగా ఉంటాయి. మొట్టమొదట చేయువలసింది తనను తాను అధిగమించి భగవంతునితో అనుబంధం

ఏర్పరుచుకోడానికి ఉపకరించే ప్రాథమిక ప్రయత్నం. ఆ తర్వాత మనం సంసర్గం ఏర్పరుచుకున్న ఆ అధిగమనశక్తి మన పూర్తి చైతన్యాన్ని పరివర్తనం చేయగలందులకై మనలోకి దాన్ని ఆహ్వానించుకోవటము, చివరగా పరివర్తన చెందిన ఈ మానవత్వమును ఒక దివ్య కేంద్రంగా ఈ ప్రపంచంలో వినియోగించడము. భగవంతునితో కొంతగానైనా సంసర్గం ఏర్పడనప్పుడూ, కొంతవరకూ నిలకడైన సాయుజ్యసిద్ధి లేనప్పుడూ సహజంగా పురుషప్రయత్నం ఆధిక్యత వహించాలి. అయితే ఆ సంసర్గం ఏర్పడినప్పుడు అది ఎంత మేరకు ఏర్పడిందో తెలుసుకొన్న సాధకుడు తనదిగానిదీ తన అహంకార ప్రయత్నాన్నీ, సామర్థ్యాన్నీ అధిగమించే ఒక దివ్యశక్తి తనలో పనిచేస్తున్నట్లు గ్రహించి, అంతగానూ ఆ శక్తికి తనను తాను సమర్పించుకొని క్రమంగా తన సాధనా బాధ్యతను దానికి అప్పగించాలి. చిట్టచివరికి తన శక్తి, సంకల్పమూ కూడా ఉన్నత దివ్యశక్తితో ఏకమైపోగా, వాటికి దివ్యసంకల్పంలో దాని అతీత విశ్వశక్తిలో విలీనం చేస్తాడు. ఇక అప్పట్నించీ అది నిష్పాక్షిక విజ్ఞతతో, అమోఘ దివ్యదృష్టితో తన ఔత్సాహిక అహానికి చేతకాని ప్రాణిక, దైహిక జీవాలకు కావలసిన పరివర్తనా కార్యాన్ని పర్యవేక్షిస్తున్నట్లు తెలుసుకుంటాడు. ఈ సాయుజ్యం, తాదాత్మ్యం సంపూర్ణంగా ఏర్పడినప్పుడు ప్రపంచంలో దైవ కేంద్రమనేది సంసిద్ధమవుతుంది. ఇది పరిశుద్ధమై, విముక్తమై, మృదువై, తేజోమయమై పృథ్వి ఆధ్యాత్మిక పరిణామం లేదా పరివర్తనా కార్యం కోసం మానవత, అతిమానవత చేసే మహాయోగంలో పరమోన్నతశక్తి సూటిగా పనిచేయడానికి సాధనం కాగలదు.

నిజానికి పనిచేసేది ఎప్పుడూ, ఆ మహోన్నత దివ్యశక్తే. ఆ దివ్యశక్తి పనితీరులో మన దోషభరితమైన అసంపూర్ణ అహంకార మనస్సు, అన్వయించుకోవాలనే ఆకాంక్ష వల్ల మన ప్రయత్నం ఉంటుంది. అహంభావ మనస్సు మామూలు ప్రాపంచిక అనుభవాలను మానసికంగా భావించినట్లే అసాధారణ శక్తి, భూమికలో కూడా అనుభవానికి తెచ్చుకోవాలని పట్టుపడుతుంది. ఈ ప్రపంచంలో మనం అహము ద్వారానే పనిచేస్తాము. మనలో పనిచేస్తున్న విశ్వశక్తు లన్నిటినీ మనవిగా చాటుకుంటాము. మనః ప్రాణ శరీరాల పరిధిలో చక్కగా రూపుదిద్దుతూ అభివృద్ధి పథంలో పనిచేస్తున్న అతీతశక్తి కార్యకలాపాలు కూడా మన సంకల్పం, మన బుద్ధి, మన శక్తి మన ప్రయోజకత్వంతోనే జరుగుతున్నట్లు ప్రకటించుకుంటాము. జ్ఞానోదయమైనప్పుడు ఈ అహం ఉపకరణం మాత్రమేనని తెలుసుకుంటాము.

ఇవన్నీ మనవేగానీ అంటే మనలో ఉండే ఆత్మ సర్వాతీత పరమాత్మకే చెందుతాయనీ, అహం (నాది) కాదనీ గ్రహింపుకు రావడం మొదలవుతుంది. మన పరిమితులు, వికృతాలూ మాత్రం మన వంతు సహకారంగా అందిస్తాము. దానిలో ఉండే అసలైన శక్తి భగవంతునిది. మానవ అహంకారం ఎప్పుడైతే తన సంకల్పం ఒక పరికరమనీ, తన మనస్సు, అమాయకత్వమూ, తెలివితక్కువతనమనీ, తన శక్తి కేవలం ఒక బాల్యచేష్టయనీ, తన నీతి, అపవిత్రత బూటకరూపమనీ గుర్తించి తన కంటే అతీతమైన శక్తి ఆధీనంలోకి వెళ్ళుతుందో అదే దానికి విముక్తి. మన వ్యక్తిత్వం తాలూకు స్వేచ్ఛ, ఆత్మవ్యక్తీకరణలను మనవే అనే మమకారంతో భావిస్తాము. కానీ మనకు అంటకూడదనే అనేక వేల సలహాలకూ, ప్రచోదనలకూ, శక్తులకూ మన అహం దాసోహమంటూ ఉంటుంది. స్వేచ్ఛను చాటుకునే మన అహం ప్రతిక్షణం అనేక వేల జీవుల, అనేక అధికారాల, శక్తుల, సార్వత్రిక ప్రకృతిధర్మాల చేతుల్లో బానిసగా, కీలుబొమ్మగా ఆడుతూ ఉంటుంది. భగవంతునిలో ఆత్మను లీనం చేసుకోవడమే దానికి సాఫల్యత. తనకు అతీతంగా ఉండే శక్తిని శరణు వేడటమే దానికి బంధవిమోచనము. అదే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము.

అయినప్పటికీ ఆచరణలో మాత్రం ఈ మూడు దశలనూ క్రమానుగతంగా అనుసరించవలసిందే. ప్రతి దశా అవసరమే, ప్రతిదీ ఉపయోగమే. దేని స్థానం ధానిది, దేనికి కావలసిన సమయమూ దానిదే. అన్నిట్లోకీ ఉత్కృష్టమైనదని చివరి దశకి ఓ గంతుతో మొదలుపెట్టడం మంచిదీ కాదు, అది అంత క్షేమకరమూ కాదు. దాని వల్ల ప్రయోజనం సిద్ధించదూ కూడా. పరిణతి లేకుండా ఒక దాన్నుంచి మరోదానికి కప్పదాట్లు వేయకూడదు. ఎందువల్లనంటే మొదటినుంచీ హృదయంలో, మనస్సులో ఆ పరమాత్మ ఎరుకను కలిగి ఉన్నప్పటికీ స్వభావంలోని కొన్ని అంశలు ఆ అభిజ్ఞ ప్రత్యక్షం కాకుండా అడ్డుపడతాయి. సాక్షాత్కారము లేనప్పుడు మనస్సులోని నమ్మిక క్రియాశీలక వాస్తవం కాలేదు. అది ఆకృతి పొందిన జ్ఞానమే అవుతుంది కానీ సజీవత్వము కాదు, కేవలం భావమే కాని తేజస్సు కాదు. ఒక వేళ యోగసిద్ధి ప్రారంభమైనా ఆ వెంటనే మనం పూర్తిగా భగవంతుని చేతిలో ఉన్నామనిగానీ ఆయన పరికరంగా పనిచేస్తున్నామనిగానీ అనుకోటం మొదలుపెడితే ప్రమాదము. అది చాలా ఉపద్రవమైన అనర్థం తెచ్చిపెట్టవచ్చు; నిస్సహాయమైన అచేతనత్వాన్ని కలుగచేయవచ్చు; భగవంతుని పేరుతో అహంకార చలనాలను గోరంతలు

కొండంతలు చేస్తూ యోగక్రియనంతా ఘోరంగా వక్రీకరించి పాడుచేయవచ్చు. దీర్ఘకాలంపాటు అంతరంగంలో ప్రయత్నం చేస్తే వ్యక్తిగత సంకల్పం కష్టబడి అధః ప్రవృత్తి తమస్సునూ, వికారాన్నీ నిరోధించి తనను తాను దివ్యకాంతి వైపు తీక్షణంగా, స్థిరంగా నిలుపుకోగలదు. ఇంకా మనస్సు సమర్థతలనూ, హృదయానురాగాలను, ప్రాణికవాంఛలనూ ఇంకా యావత్తు మనిషినీ సముచిత వైఖరి కలిగియుండేటట్లు చూడాలి, లేదా యుక్తప్రభావాలకు లోబడి, నడుచుకునేటట్లు శిక్షణ నివ్వాలి. అప్పుడు మాత్రమే, ఇదంతా లక్షణంగా జరిగినప్పుడు మాత్రమే అధఃప్రవృత్తి ఉన్నతప్రవృత్తి అధీనంలోకి రావటం సంపూర్ణ మవుతుంది. అంటే సమర్పణ అంగీకారయోగ్యమైనదన్న మాట.

సాధకుడు తన సంకల్పబలంతో అహంకారశక్తులను స్వాధీనం చేసుకొని కాంతి, సత్యాల వైపు మళ్ళించాలి. అలా మళ్ళించిన తర్వాత ఎల్లప్పుడూ వాటినే గుర్తిస్తూ, అంగీకరిస్తూ అనుసరిస్తూ ఉండేటట్లుగా వాటిని తర్ఫీదు చేయాలి. ఈ విధంగా పురోగమిస్తూ ఇంకా తన స్వీయసంకల్పంతో, స్వప్రయత్నంతో, స్వశక్తితో ఆ అహంకారశక్తులను మహోన్నత ప్రభావానికి చైతన్యవంతంగా లోబడి నడచుకొనే ఉన్నతశక్తి ప్రతినిధులుగా వినియోగించడం నేర్చుకుంటాడు. ఇంకా కొంచెం ముందుకు వెళ్ళినప్పుడు తన సంకల్పము, ప్రయత్నమూ, శక్తీ ఇక ఏమాత్రం ప్రత్యేకమూ కాదు, తనవీ కాదు. అది తనలో పనిచేసే ఉన్నతశక్తి కార్యశీలత మాత్రమే. దైవం ఆవిర్భవించటానికీ ఇప్పుడిప్పుడే పురోగమిస్తున్న మానవ పరిణామానికీ మధ్య ఇంకా కొంత అంతరం మిగిలే ఉంది. ఒక ఖచ్చితమైన విధానంలో కాకపోయినా కొంత వికృతంగానైనా ఈ పరిణామానికి కొంత ప్రక్రియ అవసరము. ఈ ప్రక్రియ చివరి దశలో అహంకారం, అపవిత్రత, అజ్ఞానం క్రమక్రమంగా అదృశ్యమైపోగా వేర్పాటుధోరణి యొక్క అడ్డు తొలగిపోయి వ్యక్తిలో దైవకార్యక్రమం మాత్రమే కొనసాగుతూంటుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: అమరవాది ప్రభావతి, అమరవాది వేంకటరామ శాస్త్రి

గురువు ఆచార్యుడు (బోధకుడు)

సమగ్రయోగ శాస్త్రం, ప్రతి మనిషి హృదయంలో రహస్యంగా ఉన్న శాశ్వత వేదం. కనుక దాని సర్వోత్కృష్ట దివ్యమార్గదర్శి, బోధకుడు, రహస్యంగా మన అంతరంగంలో వున్న జగద్గురువు. అతని జ్ఞానం యొక్క అత్యుజ్వల కాంతిచేత మన అంధకారాన్ని నాశనం చేసేది అతడే. ఆ వెలుగు, మనలో ఆతని స్వీయవ్యక్తీకరణ యొక్క అభివృద్ధి చెందే మహనీయతగా తయారవుతుంది. ఆతని స్వభావమైన స్వేచ్ఛ, ఆనందం, ప్రేమ, శక్తి, అమృతస్థితులను ఆతడు మనలో క్రమంగా ఆవిష్కరిస్తూ ఉంటాడు. మనకు పైన, మనం అందుకోవలసిన ఆదర్శంగా తన దివ్యత్వాన్ని మనకు పైన నిలిపి, దాని కోసం నిరీక్షిస్తున్న ఈ నిమ్నప్రకృతిని, దానికి ప్రతిరూపంగా రూపాంతరం చెందిస్తాడు. మన లోనికి తన సాన్నిధ్య ప్రభావాన్ని గ్రుమ్మరించడం ద్వారా వ్యక్తి అస్తిత్వాన్ని విశ్వాత్మక, విశ్వాతీత స్థితితో మమేకం అయ్యేటట్లు తయారుచేస్తాడు.

దీనికి ఆతని వ్యూహం, పద్ధతి ఏమిటి? ఆతనికో పద్ధతంటూ లేదు, కాని ఏ పద్ధతైనా ఆతనిదే! అత్యున్నత ప్రక్రియలను, ఉద్యమాలను ప్రకృతి భరించగలిగనంతవరకూ సహజరీతిని వ్యవస్థీకరించడం ఆతని వ్యూహం. బయటకు ఏ మాత్రం విలువ లేనివిగా కన్పించే అత్యల్పమైన అంశాలనూ, కార్యాలనూ ఎంతో జాగ్రత్తగా, కూలంకషంగా పరిశీలిస్తూ, తమతో వాటిని అనుసంధానం చేసుకొంటూ, తమ లోనికి స్వీకరిస్తూ, చివరకు అన్నింటినీ, దివ్యవెలుగు లోనికి ఉద్ధరించి, ఆ అత్యున్నత ప్రక్రియలు, ఉద్యమాలు రూపాంతరీకరిస్తాయి. ఎందుకనంటే ఆతని యోగంలో నిరుపయోగమైనది, వదలివేయవలసినది, అత్యల్పమైనదంటూగాని, ప్రయత్నించలేనంత గొప్పదంటూగాని ఏదీ లేదు. గురువునకు సేవకునిగా, శిష్యునిగా సాధకుడు చేసే పనిలో గర్వానికి లేక అహంకారానిక ఎట్టి ప్రమేయం ఉండదు. కారణం ఆతని కోసం జరిగేదంతా ఊర్ధ్వస్థాయి నుంచే జరుగుతుంది. అదే కారణంగా అతని వ్యక్తిగత లోపాలకు, లేదా అతని స్వభావంలోని తొట్రుపాట్లకు నిరాశ చెందే అవసరం అతనికి లేదు. ఎందుకనంటే అతనిలో పనిచేసే దివ్యక్రియాశక్తి వ్యక్తిగతం కానిది. అనంతమైనది.

ఈ అంతరంగ మార్గదర్శకుని, యోగాచార్యుని, ప్రభువును, వెలుగును,

ఉపభోగించువానిని గుర్తించడం సమస్త యజ్ఞగమ్యాన్ని, కృషిని పూర్తిగా గుర్తించడం, సమగ్ర పరిపూర్ణతకి అత్యంత ప్రాముఖ్యంగల విషయం. అంతరంగంలోని ఆ మార్గదర్శకుని మొదటగా సమస్తం వెనుక నున్న ఒక రూపరహిత దివ్యజ్ఞానంగా, దివ్యప్రేమ, దివ్యశక్తిగా దర్శించామా, లేదా, సాపేక్షంలో అభివ్యక్తమౌతూ, దాన్ని ఆకర్షిస్తున్న ఒక నిరపేక్షంగా దర్శించామా, లేదా, వ్యక్తియొక్క ఉన్నతతకు పరమాత్మగా, సమస్తం యొక్క ఉన్నతతకు పరమాత్మగా దర్శించామా, లేదా, ఆతని లేక ఆమె యొక్క అసంఖ్యాక రూపనామాల్లో ఒక దివ్యపురుషునిగా మనలోనూ, ప్రపంచంలోనూ దర్శించామా, లేదా, మనస్సు భావించు ఆదర్శంగా దర్శించామా, లేదా, అనేది ముఖ్య విషయం కానే కాదు. చివరి కాతడే సమస్తమూ అనీ, ఇవన్నీ కలియగా ఏర్పడిన స్వభావానికి అనుగుణంగా, ఆతనిని గ్రహించే స్థితిలో మానసిక అవగాహన తప్పకుండా మారుతుంది.

పురుషప్రయత్న తీవ్రత వల్ల, తనలోనూ, తన లక్ష్యాల సాధనలోనూ మునిగిపోయి వున్న, అహంకారం వల్ల మొదట్లో అంతరంగం లోని ఈ దివ్యమార్గదర్శకుడు తరుచు తెరమరుగవుతాడు. స్పష్టత సంతరించుకొన్న కొలదీ, అహంకారిక కృషి వల్ల కలిగే సంక్షోభస్థితి నుండి ఒక ప్రశాంతతర ఆత్మ-జ్ఞానానికి అవకాశం కలిగించినకొలదీ, మనలో పెరుగుతున్న వెలుగుకు ఆధారాలను మనం గుర్తించగలుగుతాం. తెలిసీ తెలియని మన పరస్పర విరుద్ధ కదలికలు, మన మిపుడిపుడే చూడమొదలిడుతున్న ముగింపు వైపునకు ఎలా దారితీయ నిర్దేశించబడినవో తెలుస్తున్నకొలదీ యోగమార్గంలోనికి మనల్ని, మన జీవన పరిణామాన్నీ ఎవరో వ్యూహరచన చేసి ఈ మలుపు ద్రిప్పినట్లు గ్రహించినకొలదీ, మన గతంలో కూడా, మనలో అదే జ్ఞానప్రకాశ మూలం ఉండి ఉన్నదని గుర్తిస్తాం. ఎందుకనంటే యిపుడు మన సంఘర్షణలు, ప్రయత్నాలు, జయాపజయాల భావాన్ని అర్థం చేసుకోగలుగుతున్నాం. చివరకు మన కెదురైన అగ్నిపరీక్షలు, బాధల యొక్క అర్థాన్ని పట్టివేయగలుగుతున్నాం. మనల్ని గాయపరచిన, ఆటంకపరచిన, దానంతటి వల్ల అందిన సాయాన్ని, మన పతనాలు, తప్పటడుగుల ప్రయోజనాన్ని ప్రశంసించగలుగుతున్నాం. ఒక విశ్వాతీత దివ్యద్రష్ట మన భావాలకు, ఒక సర్వాలింగక దివ్యశక్తి, మన సంకల్పానికి, కర్మలకు, సర్వాన్నీ ఆకర్షించే, సర్వోన్నతలో లీనం చేసుకొనే బ్రహ్మానందం మరియు దివ్యప్రేమ మీద భావావేశం జీవితానికి రూపకల్పన

చేసి నడిపిస్తున్న దివ్యనాయకత్వాన్ని – గతంలో అది ఉన్నదా లేదా అని గాక ఇప్పుడున్నది అని తర్వాత గుర్తించగలుగుతాం. మరింత మెరుగైన వ్యక్తిగత సంబంధం వల్ల మొదటగా మనల్ని స్పృశించినదాని నుండి లేదా చివరకు మనల్ని పట్టి వేసుకొన్నదానిలో నుండి కూడా దానిని గుర్తించగలుగుతాం. ఒక సర్వోన్నత దివ్యగురువును, దివ్యమిత్రుని, దివ్యప్రియుని, దివ్యబోధకుని యొక్క శాశ్వత సన్నిధిని కూడా మనం అనుభూతి చెందుతాం. ఈ మహిమోపేతమైన అభివృద్ధి మన స్వప్రయత్నాలవల్ల కాదని, ఒక శాశ్వత దివ్యపరిపూర్ణత మనకు తన స్వీయ ప్రతిబింబరూపాన్ని కల్పిస్తున్నదని మనం గ్రహించాం గనుక, మన అస్తిత్వ ప్రధానకేంద్రంలో, ఆ సన్నిధి వున్నదనీ, మన అస్తిత్వం ఒక మహనీయ మరియు విశాల అస్తిత్వంలాగా మరియు దానిలోనికి అభివృద్ధిచెందుతున్నట్లు గుర్తిస్తాం. యోగసూత్రాల ప్రభువు లేక ఈశ్వరుడు ఎవ్వరో, చైత్యగురువు లేక అంతర్యామి యెవ్వరో, జిజ్ఞాసి యొక్క నిరపేక్షమేదో, అజ్ఞేయవాది యొక్క అగ్రాహ్యమేదో, పదార్థవాది యొక్క విశ్వశక్తి యేదో, మతాలు రూపనామాలు కల్పించిన అంతర్యామి, సర్వోన్నత శక్తి యెవ్వరో, ఆతడు మన యోగ ఈశ్వరుడు.

ఆ యేకైకుని దర్శించి, తెలుసుకొని, ఆయనలా తయారై ఆయనను మన ఆంతరమూలాలలో మన సమస్త బాహ్యప్రకృతిలో సాకారం చేసుకొనడమే సదా మన నిగూఢమైన రహస్య గమ్యం. అదిపుడు శారీరకంగా అభివ్యక్తమైన మన ఉనికి యొక్క సచేతన కార్యంగా తయారవుతుంది. మన అస్తిత్వపు సకలాంశాలలో ఆతని యెరుక కలిగి వుండడం, అంతకు సమంగానూ మన విభజనాత్మక మనస్సు మన అస్తిత్వానికి బాహ్యమైనవిగా వేటిని చూస్తుందో వాటన్నింటి యందూ ఆతని యెరుక కలిగి వుండటం వ్యక్తిగత చేతన యొక్క పతాకస్థాయి. ఆయనచే వశంచేసుకోబడి, అప్పట్నించీ ఆయన మనలనూ, సమస్త వస్తువులనూ ఆవహించునట్లు చేసుకొనడం, సమస్త సామ్రాజ్యాధిపత్యాన్ని తెలియజేస్తుంది. సమస్త సక్రియత, సమస్త నిష్క్రియతల, శాంతి, శక్తుల యందు, అభేదత్వ భేదత్వాల అనుభవాలయందు ఆయనను సంవేదించే ఆనందం కోసమే ప్రపంచంలో అభివ్యక్తమైన జీవుడు, వ్యక్తిగత అంతరాత్మ, అజ్ఞానంలో అన్వేషిస్తున్నది. సమగ్రయోగ లక్ష్యం యొక్క పూర్తి నిర్వచనం యిది. సర్వేశ్వర ప్రకృతి తనలోనే దాచివుంచిన సత్యాన్ని ప్రతివాని యొక్క వ్యక్తిగత అనుభవం ద్వారా, ఆవిష్కరించడానికి ప్రసవవేదన పడుతోంది.

మానవ అంతరాత్మను దివ్య అంతరాత్మ లోనికి, ప్రాకృతిక జీవనాన్ని దివ్యజీవనం లోనికి మార్పు చేయడం సమగ్రయోగ లక్ష్యం.

*

మనలోనే నివసిస్తున్న రహస్య గురువును కనుగొనడం, దివ్యజ్ఞానం, దివ్యప్రేమ కూడా అయిన దివ్యశక్తికి మనం సదా తెరచి ఉంచుకొంటూ మార్పుకోరుతూ దానికి విశ్వసనీయంగా ఉండడమే సమగ్రంగా ఈ లక్ష్యాన్ని ఫలప్రదం చేసే సురక్షిత మార్గం. కాని మొదట్లో ఇలా ప్రవర్తించడమంటే ఆహంకారిక చేతనకు చాలా యిబ్బందికరంగా వుంటుంది. ఒక వేళ ప్రవర్తించడమంటూ జరిగినా సంపూర్ణంగా ప్రకృతి యొక్క ప్రతి అంశలోనూ అది జరగడం చాలా కష్టం. మొదట్లో అది యెందుకని యిబ్బందికరంగా వుంటుందంటే, ఆలోచనల యొక్క, ఇంద్రియ సంవేదన యొక్క అహంకారిక అలవాట్లు కారణం. అవసరమైన అవగాహన కలిగించే దారులన్నీ మూసుకుపోయి వున్నాయనే భావనకు గల అహంకారిక అలవాట్లు కారణం. తరువాత కూడా అదెందుకు యిబ్బందికరంగా వుంటుందంటే, విశ్వాసం, సమర్పణల ఈ మార్గంలో అవసరమైన ధైర్యం కలిగి వుండడం అహంకి — మేఘావృతమైన అంతరాత్మకు — అంత తేలికైన విషయం గాదు. అహంకారిక మనస్సు కోరుకొనేది, లేదా సమ్మతించే ఏ కార్యనిర్వహణా విధానం వుందో అది దైవకార్య నిర్వహణా విధానం గాదు. ఎందుకనంటే అది సత్యం దగ్గరకు చేరడానికి తప్పును ఉపయోగిస్తుంది, ఆనందం పొందడానికి బాధను ఆసరాగా చేసుకొంటుంది, పరిపూర్ణతను సాధించడానికి అపరిపూర్ణత మీద ఆధారపడ్తుంది. తానెచటికి నడుపబడుతున్నదో అహంకారం గమనించ లేదు. ఇతరమైనదానిచే నడుపబడటాని కెదురు తిరుగుతుంది, నమ్మకం కోల్పోతుంది, ధైర్యాన్ని కోల్పోతుంది. ఈ వైఫల్యాలు గణించదగినవి కావు. ఎందుకనంటే అంతరంగంలోని దివ్యమార్గదర్శకుడు మన తిరుగుబాటువల్ల కినుక వహించడు, మన విశ్వాసరాహిత్యంవల్ల నిరూత్సాహపడడు, లేదా మన బలహీనతలవల్ల దరిచేరకపోడు. మాతృమూర్తికుండే నిండైన ప్రేమ, గురువుకుండే సమస్తాన్నీ సహించే ఓర్పు, ఆయనకున్నాయి. ఆ మార్గదర్శకత్వం నుండి మన అంగీకారాన్ని ఉపసంహరించుకుంటే వాస్తవిక ప్రయోజనాన్నంతా కాకపోయినా — చైతన్యాన్ని లేక యెరుకను కోల్పోతాం. ఆ మార్గదర్శకత్వం వల్ల ఏ ప్రయోజనం కలుగుతుందని భావించామో, ఏ సందర్భంలో కూడా అది కలగకుండాపోదు. ఏ నిమ్న జీవాత్మ

ద్వారా అతను తన దివ్య ఆత్మను వ్యక్తీకరిస్తున్నాడో, దాని నుండి మన ఉన్నతతర పరమాత్మను వేరుచేసి గుర్తించలేకపోతున్నందువల్ల మనం మన అంగీకారాన్ని వెనక్కు తీసుకొంటున్నట్లవుతున్నది. ప్రపంచంలోలాగా మనలో కూడా భగవంతుని చూడలేకపోతున్నాం, ఎందుకనంటే సృష్టిలో అతని కార్యకలాప విధానాలే కారణం. ముఖ్యంగా ఎందుకనంటే అతడు మన స్వభావం ద్వారనే పనిచేస్తాడుగాని నిర్హేతుక మహిమల పరంపర ద్వారా కానే కాదు. తనకు విశ్వాసం కలగడానికని మనిషి మహిమలను కోరుకుంటాడు. కనులు మిరుమిట్లు గొలిపే వెలుగులను తను చూడాలనుకుంటాడు. దైవనాయకత్వానికి వ్యతిరేకంగా చేసే మరో తిరుగుబాటులో మన అనాలోచిత ప్రేరేపణలకు, కోరికలకు ఎక్కువ సంతృప్తిని కలిగించే, అస్తవ్యస్తం చేసే మరో శక్తిని పిలిచి దారి చూపించమని దాని నడిగి, దానికో దేవుని పేరు పెట్టే ప్రమాదంగా ఈ తొందరపాటు అసహనం, అజ్ఞానం తయారుకావచ్చు.

తనలోనే అదృశ్యంగా ఉన్న దానిని దేనినో నమ్మడం మనిషికి కష్టం. కాని అదే సమయంలో, తాను రూపమును ఆపాదించగలిగి, తనకు, బహిర్గతంగా నున్న దేనినైనా నమ్మడం తేలిక. మానవుల్లో చాలామంది యొక్క ఆధ్యాత్మిక పురోభివృద్ధి ఒక బాహిరమైన ఆలంబనాన్ని మనకు విశ్వాసం కలిగించేదిగా బయటనున్నదాన్ని కోరుకుంటుంది. ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి భగవంతుని బాహ్య ప్రతిరూపంతో అవసరముంది; లేదా, ఒక మానవ ప్రతినిధి, అవతారం, ప్రవక్త లేక గురువు దానికి కావాలి; లేదా రెండింటినీ అది వాంఛిస్తుంది, రెండింటినీ స్వీకరిస్తుంది. ఎందుకనంటే మానవ అంతరాత్మ అవసరాన్ని బట్టి దైవం తనను తాను దివ్యత్వంగా, మానవ దైవంలా, లేదా మామూలు మానవతలో — లోనున్న భగవత్తత్వాన్ని ఎంతో విజయవంతంగా దాచిపెట్టే ఆ దళసరి ముసుగును, తన మార్గదర్శకత్వాన్ని ప్రసరింపజేసే మాధ్యమంలా ఉపయోగించుకొంటూ — తనను తాను అభివ్యక్తం చేసుకొంటుంది.

హిందూ ఆధ్యాత్మిక శిక్షణా విధానం, ఇష్టదేవత, అవతారం, గురువుల రూపంలో మానవ అంతరాత్మకుగల ఈ అవసరాన్ని తీరుస్తుంది. ఇష్టదేవత అంటే ఏదో క్షుద్రశక్తిగాదు. విశ్వాతీత మరియు విశ్వజనీన భగవత్తత్వం యొక్క ఒక రూపం, ఒక నామం. దాదాపు అన్ని మతాలూ అటువంటి ఏదో ఒక రూపనామాన్ని తమకు ఆధారం చేసుకొంటాయి, లేదా అటువంటి దానిని దేన్నో ఆధారంగా

ఉపయోగించుకొంటాయి. మానవ అంతరాత్మకు అటువంటి ఆవశ్యకత ఉన్నదని స్పష్టంగా తెలుస్తూనే వుంది. భగవంతుడే సర్వం, (పూర్ణః) సర్వంకన్నా అధికుడు భగవంతుడు. సర్వం కన్నా అధికమైనదాన్ని మనిషెలా ఊహించగలడు? అందుచేత అతనికి సర్వం అంటే అర్థం గావడం కూడా మొదట్లో చాలా కష్టంగా వుంటుంది. అతనే తన జాగృత చేతనలో ఒక పరిమిత స్వభావంతో సామరస్యత కలదానికే ఉన్మీలనం కాగలవాడు. సర్వంలో ఆతని గ్రహణశక్తికి చాలా కష్టమనిపించే విషయాలున్నాయి, లేదా అతని సున్నిత భావావేశాలకు, కృంగదీసే ఇంద్రియ సంవేదనలకు చాలా భయంకరంగా కన్పించేవీ వున్నాయి. అతని అజ్ఞానమయ లేదా మనస్సు చేసే పాక్షిక నిర్మాణాల పరిధి కావల, ఎంతో దూరంగా వున్న దేన్నో దైవంగా చూడమంటే తేలికగా చూడలేడు, దానికి సన్నిహితంగా వెళ్ళలేడు, లేదా దానిని గుర్తించలేడు. తన స్వీయ ప్రతిబింబంలోనే భగవంతుని గ్రహించడం అతనికి అవసరం లేదా తన కావలనున్న ఏదో ఒక రూపం అతని కవసరం. కాని అతని ఉత్తమోత్తమ ధోరణులకు అనుగుణమైనదిగా అతని అనుభూతులకు చిక్కేదిగా, లేదా అతని బుద్ధి కందేదిగా అది వుండాలి. లేకపోతే దైవంతో సంబంధం లోనికి రావడంగాని, సంసర్గం కలిగించుకొనడంగాని అతనికి కష్టమౌతుంది.

అప్పుడు కూడా స్వకీయ మానవతకు బాగా సన్నిహితమైన, మానవ ప్రభావానికి, ఉదాహరణగా గ్రాహ్యమయ్యే దేనిలోనో దైవాన్ని అనుభూతి చెందగలిగేట్లు, ఒక మానవ మాధ్యమాన్ని అతని స్వభావం కోరుకుంటుంది. ఒక మానవ ఆకారంగల, అవతారరూపంలో — కృష్ణ, క్రీస్తు, బుద్ధ రూపాల్లో — జరిగే దైవ అభివ్యక్తివల్ల ఆ కోరిక సంతృప్తి చెందుతుంది. లేదా ఇది కూడా ఆతని గ్రహింపునకు చాలా కష్టమనిపిస్తే దైవం ఇంకా తక్కువ స్థాయి మహిమగల మాధ్యమంగా అంటే ఓ ప్రవక్త లేదా ఓ బోధకునిగా తనను ప్రకటించుకొంటాడు. దైవమానవుని ఊహించలేని లేదా అంగీకరించడాని కిష్టపడని చాలామంది, మానవులలో ఉత్తముని, అవతార మనకుండా, జగద్గురువుగా, లేదా దైవప్రతినిధిగా అంగీకరించడానికి ముందుకొస్తారు.

ఇది కూడా చాలదు. ఒక సజీవ ప్రభావం, ఒక సజీవ ఉదాహరణ, ఒక వర్తమాన బోధ అవసరం. ఎందుకనంటే కొద్దిమంది మాత్రమే గతంలో వచ్చి వెళ్ళిన బోధకుని, అతని బోధనను, గతంలో వచ్చి వెళ్ళిన అవతారాన్ని అతని ఉదాహరణ ప్రభావాన్ని తమ జీవితాల్లో ఒక సజీవశక్తిగా చేసుకోగలుగుతారు. హిందూ ఆధ్యాత్మిక శిక్షణా

విధానం గురుశిష్య సంబంధం ద్వారా ఈ అవసరం తీరే యేర్పాటు చేసింది. గురువు కొన్ని కాలాల్లో అవతారంగా రావచ్చు. కాని అతడు శిష్యునికి దివ్యజ్ఞాన మందించాలి, దివ్య ఆదర్శాన్ని దేన్నో అతనికి చేరవేయాలి లేదా మానవాంతరాత్మకు శాశ్వతునితోగల నిజమైన సంబంధాన్ని శిష్యుడు అనుభూతి చెందేటట్లు చేయగలగాలి.

తన స్వభావాన్న ననుసరించి సమగ్రయోగ సాధకుడు, సాధనకు సహాయపడే వాటన్నింటినీ ఉపయోగించుకొంటాడు. కాని అతడు వాటి పరిమితులను విడనాడక "నా భగవంతుడు, నా అవతారం, నా ప్రవక్త, నా గురువు" అంటూ రోదించే, అహంకారిక మనస్సు యొక్క మరి యే ఇతరాన్నీ కాదనే పోకడను, శాఖాపరమైన లేదా మతావేశ ధోరణితో ఇతర సాక్షాత్కారాల నన్నింటినీ వ్యతిరేకించే అహంకారిక మనస్సు యొక్క, నా కిదొక్కటే చాలు, తక్కినవేవీ అవసరం లేదనే పోకడను తన నుండి దూరంగా విసరివేయాలి. శాఖాపరమైన సమస్తాన్నీ మత కాఠిన్యతనంతా త్యజించాలి. దైవసాక్షాత్కారపు సమగ్రతకు అవి పొసగనివి.

అందుకు విరుద్ధంగా సమగ్రయోగ సాధకుడు భగవత్తత్వపు ఇతర నామరూపా లన్నింటినీ తన అవగాహనలో ఇముడ్చుకొనేంతవరకూ సంతృప్తి చెందడు. తన యిష్టదేవతనే ఇతర దేవత లందరిలోనూ దర్శించేంత వరకూ, అవతారంలో అవతరించే ఆపరమమును ఏకత్వంలో అవతారాలన్నింటినీ ఏకం చేసేంతవరకూ, బోధన లన్నింటి లోని సత్యాన్ని శాశ్వత దివ్యజ్ఞాన సామరస్యతలో కరిగించి ఒకటిగా చేసేంతవరకూ సమగ్రయోగ సాధకుడు సంతృప్తి చెందడు.

అతని అంతరంగంలోనే ఉన్న పరదైవం కొరకు అతని అంతరాత్మ మేలుకొనేందుకు బాహ్యంగా సాయమందించే వీటి లక్ష్యాన్ని మరచిపోకూడదు. అది జరుగకపోతే చివరకు ఏదీ సాధించనట్లే అవుతుంది. కృష్ణుని, క్రీస్తు లేక బుద్ధుని పూజించినా ప్రయోజనముండదు. అలాగే ఇతర సహాయ ఉపకరణాలకు మరో ప్రయోజన మంటూ వుండదు. మనిషిలో మారని పరిస్థితికి, అతనిలోనే ఉన్న దైవసాక్షాత్కారానికి మధ్య ప్రతీదీ ఒక వారధే.

*

సమగ్రయోగాన్ని బోధించే దివ్యోపదేశకుడు తనకు సాధ్యమైనంతవరకు మనలో ఉన్న అంతరంగ దివ్యబోధకుని పద్ధతినే అవలంబిస్తాడు. అతడు శిష్యుని, శిష్యునియొక్క స్వభావాన్ని అనుసరించి ముందుకు నడుపుతుంటాడు. బోధన,

ఆదర్శం, ప్రభావం — ఇవి మూడూ ఆ దివ్యగురువు యొక్క ఉపకరణాలు, లేదా పద్ధతులు. కాని వివేకవంతుడైన బోధకుడు, తన అభిప్రాయాలను స్వీకరించే మనస్సు యొక్క సాత్త్విక అంగీకారధోరణిపై తననుగాని, లేదా తన అభిప్రాయాలనుగాని విధించాలని కోరుకొనడు. శిష్యుని అంతరంగంలో పెంపొందుతున్న దైవప్రభావం క్రింద తప్పక మొలకెత్తి అభివృద్ధిచెంది ఫలప్రదమయే బీజాన్నే నాటుతాడు. బోధనకు కంటే మేలుకొలుపునకే అతడు చూస్తుంటాడు. ఒక సహజప్రక్రియవల్ల స్వేచ్ఛగా విశాలం కావడం ద్వారా అతని కార్యనిర్వహణాసామర్థ్యాలు, అనుభవాల పెరుగుదలపై దృష్టి సారిస్తాడు. జవదాట నలవిగాని ఒక ధర్మంగా ఒక స్థిరమైన విధానంగా గాక, సహాయంగా ఉపయోగించుకొనే వస్తువుగా అతడొక పద్ధతిని అందిస్తాడు. ఏ సాధనోపాయమైనా పరిమితులను విధించేదిగా, ప్రక్రియ, యాంత్రికమైనదిగా మారకుండా ఉండేటట్లు జాగ్రత్త పడుతుంటాడు. ఆతని మొత్తం వ్యవహారమంతా దివ్యప్రకాశాన్ని మేలుకొలిపి, తాను ఏ దివ్యక్రియాశక్తికి కేవలం ఒక మార్గంగా సహాయకారిగా, ఒక దేహంగా, ఒక ప్రవాహమార్గంగా, నిలిచాడో, ఆ శక్తిని అతనిలో సరాసరి పనిచేసేటట్లు చేయడం.

ఉపదేశం కన్నా, ఆదర్శంగా ఉండటం చాలా శక్తివంతమైనది. బాహ్యకర్మలు, వ్యక్తిగత నడవడిక అత్యంత ముఖ్యమైన విషయాలే గాని, అవే ఆదర్శం కావు. అలాగని వీటికీ తగిన స్థానము, ప్రయోజనమూ లేకపోలేదు. మొత్తం తన జీవితాన్ని, ఆంతరిక జీవన కార్యరూపా లన్నింటినీ నిర్దేశించేది, ఇతరులలో తీవ్ర ఆకాంక్షను ప్రేరేపించేదిగా ఉండే దివ్యసాక్షాత్కారపు కేంద్రీయ సత్యమేదైతే ఉన్నదో అదే ఆదర్శం కావాలి. ఇది, విశ్వజనీనము మరియు అత్యంత ఆవశ్యకమైన మూలకం. తక్కినదంతా వ్యక్తిగత విషయానికి, వ్యక్తికి సంబంధించిన పరిస్థితికి చెందుతుంది. సాధకుడు అనుభూతి చెందవలసింది ఈ సక్రియాత్మకమైన సంసిద్ధిని. దానిని అతడు తన సహజ స్వభావానుగుణంగా బయటకు ఆవిష్కరింపచేసుకోవాలి. సక్రమమైన, సహజ ఫలాలను పండించేదాని కంటె, ఏ ప్రయోజనమూ సాధించలేనిదాన్ని బయటికి కనుపించేటట్లు అనుకరించడాని కతడు పెనగులాడవలసిన అవసరం లేదు.

ఆదర్శంగా ఉండటంకంటె కూడా ప్రభావితం చేసే లక్షణం ఇంకా అతిముఖ్యమైన విషయం. శిష్యునిపై గురువు బాహ్యంగా అధికారం, జులుం చెలాయించటం కాదు ప్రభావమంటే. ఆతని సంసర్గానికి, సాన్నిధ్యానికి మౌనంలో అయినప్పటికీ,

తాను ఏది అయి ఉన్నాడో, తనకేది స్వాధీనమై వున్నదో, దానిని శిష్యుని అంతరాత్మలో ధారపోయగల, అంతరాత్మ. అంతరాత్మ అంతరాత్మకు మధ్య నుండే సామీప్యతకు సాయుజ్యతకు సంబంధించిన శక్తిని ప్రభావం అంటారు. ఇది గురువుగా గుర్తించుటకు అత్యున్నత చిహ్నం. ఎందుకనంటె అందరికంటె గొప్ప గురువు బోధకుడు అవడు. దివ్యచేతనను, ఆ చేతనా ప్రకాశాన్ని, శక్తిని పరిశుద్ధతను, తన చుట్టూ వుండి స్వీకరించేవారిలో ప్రవహింపచేసే ఒక దివ్యసన్నిధి అతడు.

తనకు తానుగా తనకు లేని గురుత్వాన్ని మానవరీతిలో అర్థరహితంగా స్వీయౌన్నత్యాన్ని చాటుకొవడానికి ఆపాదించుకొననివాడు సమగ్రయోగ గురువు. అతని కేదైనా ఒక పని అంటూ వుంటే అది ఊర్ధ్వం నుండి దిగివస్తున్న దానికి తానొక ప్రవాహమార్గం, వాహికగా, ఒక పాత్రగా లేక ఒక ప్రతినిధినని, ధర్మకర్తనని ప్రగాఢంగా విశ్వసించడం. అతడు తన సోదరులకు సహాయం చేసే ఒక మనిషి, బిడ్డలను ముందుకు నడిపే ఒక బిడ్డ, ఇతర దీపాలను వెలిగించే ఒక దివ్యజ్యోతి, అంతరాత్మలను మేలుకొలిపే, మేలుకొన్న దివ్య అంతరాత్మ. అత్యున్నతస్థితిలో దైవం యొక్క ఇతర శక్తులను తన వద్దకు రమ్మనిపిలిచే పరదైవం యొక్క దివ్యశక్తి లేక దివ్యసన్నిధి, సమగ్రయోగ గురువు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె. వి. రావు

కాలము — ఒక దివ్య ఉపకరణము

దివ్యసాధన ఉపకలణాలన్నింటిలోను కాలము మిక్కిలి శక్తివంతమైనది. ఈ ఉపకరణాలన్నీ కలిగివున్న సాధకుడు తన లక్ష్యాన్ని తప్పక సాధించి తీరతాడు. ఎప్పుడైనా వొక పతనం సంభవించినా మరింత వేగంగా వున్నతంగా యెదగడానికది దోహదమవుతుంది. ఒకసారి యెప్పుడైతే యీ బాటలో అడుగు పెట్టాడో జననమరణాలు అభివృద్ధి సాధన ప్రక్రియలుగా మారి, అతని జీవనయాత్రలో మజిలీ లవుతాయి. ఈ ప్రక్రియ ఫలితం సాధించడానికి అవసరమైనదిగా మిగిలినది కాలం మాత్రమే. మానవ ప్రయత్నానికి శత్రువుగా గాని, మిత్రుడిగా గాని, ఒక అడ్డంకిగా గాని,

మాధ్యమం లేదా పరికరంగా గాని కాలం తనని తాను సంసిద్ధపర్చుకుంటుంది. (లేదా పరిచయం చేసుకుంటుంది.) కాని, నిజానికిది యెప్పుడూ ఆత్మో యోగపరికరమే.

పరిస్థితులకు క్షేత్రమే కాలం. శక్తులన్నీ సంఘటితమై పనిచేస్తూ విడుదల చేసి సంఘటితపర్చి, ప్రగతిఫలాన్ని బేరీజు వేసేది కాలమే. అహం దృష్టిలో అది ఒక ద్రోహి, కార్యనిరోధకం. కాని కాలమే దివ్యత్వ సాధనకి శక్తివంతమైన వుపకరణం. అందుచేత మన ప్రయత్నం వ్యక్తిపరమైనదైతే కాలం అడ్డంకి కనిపిస్తుంది. కాలమహిమ వల్లే శక్తులన్నీ సంఘటితమై మనల్ని స్వయంగా ప్రతిఘటిస్తాయి. మన చైతన్యం కొంత దైవపరంగా కొంత స్వార్థపరంగా కలిసివున్నట్లయితే అది ఒక షరతుతో మధ్యస్థంగా వున్నట్టు అనిపిస్తుంది. దైవకార్యమే స్వకార్యమై, రెండూ వొకటిగా కలిసిపోయినప్పుడు కాలము వొక సేవకుడిగాను, వుపకరణంగాను మారిపోతుంది.

కాలం పట్ల సాధకుడు ఆదర్శవంతమైన దృష్టితో కార్యసిద్ధికి కావలసిన అపారమైన ఓరిమి కలిగి వుండాలి. సాధకుడు కాలము పట్ల అవధిలేని ఓరిమి వహించాలి. కార్యసిద్ధికి సమయం అనంతమని భావించాలి. కాని, అందుకు తగిన శక్తిని, ఆధిపత్యాన్ని ఎప్పటికప్పుడు పెంపొందించుకుంటూ ఉండాలి. అవిచ్ఛిన్నంగా పరమమైన రూపాంతరీకరణ శక్తిని అతి శీఘ్రగమనంలో అత్యాశ్చర్యకరమైన రీతిలో సాధించాలి.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: నడిమిండి విజయలక్ష్మి

శ్రీఅరవిందుల దివ్యప్రబోధము

సాధనా విధానము

శ్రీఅరవిందుల మహనీయ ప్రబోధం ప్రాచీన భారతావనిలోని మహాద్రష్టల దర్శనాల నుండే ప్రారంభమవుతుంది. సృష్టిలోని దివ్యమానవ నానావిధ రూపాల చాటున అస్తిత్వ చైతన్యాల మహాసత్యం భాసిస్తున్నది. అదే సర్వప్రాణుల ఆత్మ. అది ఏకం, చిరంతనం. సర్వజీవులు ఆ పరమాత్మలో సంయోగం చెంది వుంటారు. కాని మనః ప్రాణ శరీరాలలో విడిపోయి వుంటారు. తమ నిజమైన ఆత్మ ఏదో తెలియని అజ్ఞానం వారిని పరమాత్మ నుండి వేరుచేస్తున్నది. ఒక నిర్దిష్ట మనోవైజ్ఞానిక

సాధన ద్వారా విడిపోయిన ఈ నిమ్న చైతన్యపు యవనికను తొలగించి మనలోని నిజమైన ఆత్మను, సర్వత్రా ఉన్న జీవులలోని దైవత్వాన్ని మనం గ్రహించగల్గుతాము.

ఈ ఒకే ఒక సత్ (అస్తిత్వం), చైతన్యం పదార్థంలో అంతర్లీనంగా నిక్షిప్తమై వుంది. పరిణామం ద్వారా అది తనను తాను విముక్తం చేసుకొంటుంది. నిశ్చేతనలో చైతన్యం ప్రభవిస్తుంది. అది స్వయంప్రేరితమై ఉన్నతోన్నత శిఖరాల వైపు వృద్ధి చెందుతూ తనకు తాను విస్తృతం చేసుకొంటూ మరింత మహనీయ పరిపూర్ణత్వాన్ని సంతరించుకొంటుంది. చైతన్య విముక్తిలో ప్రథమ సోపానం ప్రాణం. రెండవది మనస్సు. అయితే ఈ పరిణామం మనస్సుతో ముగిసిపోదు. పరిణామం ఇంకా ముందుకు సాగి ఆధ్యాత్మిక, అతిమానస చైతన్య అవధి చేరుకొంటుంది. కాబట్టి మనస్సు తర్వాత సోపానం అతిమనస్సు లేదా ఆత్మ (సత్యచేతన). అవి చైతన్యమయమైన జీవునిలో ప్రబలశక్తిగా విజృంభిస్తాయి. అప్పుడే సర్వప్రకృతిలో అంతర్నిక్షిప్తమై ఉన్న దివ్యత్వం సర్వసంపూర్ణంగా తనకు తాను విముక్తమవుతుంది. అప్పుడు జీవితంలో పరిపూర్ణతను అభివ్యక్తం చేయడం సాధ్యమవుతుంది.

చెట్లలో, జంతువులలో చైతన్యాత్మకమైన సహకారం లేదు. వాటి సహకారం లేకపోయినా, ప్రకృతి తన పరిణామ ప్రస్థానాన్ని కొనసాగించాలి. కాగా మనిషిలోని, సచేతన సంకల్పంలో ప్రకృతి, అతనిలో పరిణామాన్ని సాగించగలుగుతుంది. కాని అతనిలో సిద్ధించవలసిన సంపూర్ణ పరిణామం అతని మానసిక సంకల్ప సహకారం చేత మాత్రమే సాధ్యం కాదు. ఏలన ఈ ప్రక్రియలో మనస్సు కొంతవరకు మాత్రమే ముందుకు కదలి, తరువాత ఒక వలయంలో పరిభ్రమిస్తూంటుంది. చైతన్య పరివర్తన కలగాలి. మనస్సు తత్వమే మారాలి. అది మరింత ఉన్నతమైన భూమికల్లోకి రూపాంతరం పొందాలి. ఈ మార్పునకు అవశ్యకమైన మార్గం ప్రాచీన యుగాలనాటి మనోవైజ్ఞానిక శిక్షణ, యోగాభ్యాసం ద్వారా మనం కనుగొనాలి. అయితే ప్రపంచం నుండి దూరమై పరమాత్మ, లేక పరబ్రహ్మము యొక్క శిఖరాలలో అదృశ్యం చెందడం ద్వారా గతంలో ప్రయత్నం జరిగింది. శ్రీఅరవిందుల బోధన ప్రకారం మనస్సుకు పైనగల ఒక చేతనాతత్వం దిగిరావడం (అవరోహణ) సాధ్యమే. ప్రపంచం నుండి ఆత్మను విముక్తం చేయడం మాత్రమే కాదు. ఈ ప్రపంచంలోనే ఆత్మను విముక్తం చేయడం సుసాధ్యమే. మనస్సు యొక్క అజ్ఞాన లేక పరిమిత జ్ఞానం స్థానంలో అతిమానస సత్యచైతన్యాన్ని స్థాపించగలదు. ఈ సత్యచేతన ఆత్మకు

చాలినంత పరికరం కాగలదు. మానవుడు తనకు తాను క్రియాశీలకంగా ఆత్మరూపంలో దర్శించడమే కాక, మృగరూపంగా ఉన్న మానవతత్వం నుండి దివ్యమానవజాతిగా అవతరించడం సాధ్యపడుతుంది. మనోవైజ్ఞానిక క్రమశిక్షణతో కూడిన యోగం ద్వారా మన సత్వంలోని అన్ని భాగాలను తెరచి ఉంచితే ఉన్నతమైన, ఇప్పటికీ నిక్షిప్తంగానే ఉన్న అతిమానసతత్వం అవరోహించి వాటిని రూపాంతరం చెందిస్తుంది.

అయితే దీనిని క్షణంలోగాని, అల్పకాలంలోగాని సత్వరమే, అద్భుతమైన పరివర్తన ద్వారా సాధించలేము. అతిమానస అవతరణం సంభవం కావడానికి ముందు సాధనకు చాలా మెట్లు ఎక్కాలి. మానవుడు ఎక్కువగా ఉపరితల మనః ప్రాణ శరీరాల్లోనే జీవిస్తున్నాడు. అధికతర సంభావ్యతలతో కూడిన ఏ అంతశ్చైతన్యం ఉందో దాని కతడు మేల్కోవాలి. ప్రస్తుతం అతడు దాని నుంచి ఏ అల్పాల్ప ప్రభావం స్వీకరిస్తున్నాడో, అదే అతనిని ఇప్పుడు ఒక అధికతర సౌందర్య, సామరస్య, శక్తి, జ్ఞానాల అన్వేషణకు ముందుకు నెట్టుతుంది. ఈ యోగంలో ప్రథమ ప్రక్రియ ఏమిటంటే, సాధకుని అంతర్గత శ్రేణులను తెరచి, అటునుంచి బహిర్ముఖంగా జీవిస్తూ అంతరాంతర శక్తి, దీప్తిలతో జీవితాన్ని నియమించి పాలించడం. ఇలా జరిగినప్పుడు, అతడు తనలోని తన నిజ ఆత్మను కనుగొంటాడు. అది బాహ్య మనఃప్రాణదేహాల మిశ్రమం గాదని, వాటి వెనుక దాగిన పరమ సత్యం అని, భగవదగ్ని శిఖ అని గ్రహిస్తాడు. సాధకుడు ఆత్మజీవనుడై జీవిస్తూ దానిని దివ్యసత్యం వైపు నడుపుతూ తన స్వభావాన్ని నిర్మలంగా మార్చడం నేర్చుకోవాలి. అటు తరువాత, ఊర్ధ్వభూమికకి ఉన్మీలనం అయ్యాక అక్కడ నుంచి ఉన్నతతర చైతన్యభూమికలకి సత్యము అవరోహిస్తుంది. కాని అలా దిగివచ్చిన సత్యం సైతం పూర్ణ అతి మానసకాంతి, శక్తులతో కూడినది అని చెప్పలేము. కారణం మనస్సుకు అతిమనస్సుకు మధ్య అనేక చైతన్యశ్రేణు లున్నాయి. ఈ నడిమిశ్రేణులను మూసి ఉంచే ముసుగులను వైదొలగించి, ముందుగా ఆ శ్రేణుల తాలూకు శక్తులన్నిటినీ మనోప్రాణ, దేహాలలోకి గొనిరావాలి. అప్పుడు మాత్రమే అతిమనస్సు యొక్క సంపూర్ణశక్తి, అపరా (భౌతిక) ప్రకృతిపై పనిచేయగలదు. ఇలా ఈ సాధనా ప్రక్రియ సుదీర్ఘం, బహు కష్టమయం. కాని అది ఏ కొంచెం సాధించినా, ఆ మేరకది లాభమే. ఎందుకంటే, అది అపుడు అంతిమ విముక్తిని, పూర్ణత్వాన్ని మరింతగా సంభావ్యమయేలా చేస్తుంది.

ఈ యోగమార్గంలో గత సాంప్రదాయాలకు చెందిన అనేక విషయాలు కూడా

ఆవశ్యకమే. అవి 1) ఒక అధికతర విశాలత్వానికి, అనంతత్వానికి, పరమాత్మకు మనస్సు తెరిచి ఉంచడం. 2) విశ్వచేతనలోకి వెలువడడం. 3) కోరికలు, ఆవేశాలపై నియంత్రణ. ఇచ్చట బాహ్యసన్యాసం ఆవశ్యకం కాదు. కావలసినది కోరికలు, మమకారంపై విజయం. ఆలాగే శరీరంపై, దాని ఆవశ్యకతపట్లా లాలసలు, సహజాతాలపై సంయమనంపై సాధించాలి. శ్రీఅరవిందుల బోధనలో గతయోగాలకు చెందిన తత్వాలు చక్కగా ఇమిడిపోతాయి. అవి: సత్యం, దృశ్యమాన జగత్తు మధ్య వివేచనా ద్వారా ఏర్పడిన జ్ఞానయోగం ఇక్కడా ఉంది. అలాగే భక్తి, ప్రేమ, సమర్పణ ద్వారా హృదయానికి చెందిన భక్తియోగము ఇక్కడ ఉంది. అలాగే సంకల్పశక్తిచే ప్రవర్తించే కర్మయోగము ఉంది. ఈ సంకల్పశక్తి స్వార్థచింతన నుండి క్రియాశక్తిని మళ్లించి, అహంకారం కంటే అధికమైన పరమాత్మ సేవకు వినియోగిస్తుంది. ఈ సర్వయోగాల ద్వారా మనలోని సమస్త సత్వమూ శిక్షణ పొందుతుంది. పైనున్న మహనీయశక్తి, ప్రకాశాలు మన ప్రకృతిలో పనిచేయడానికి అవకాశం లభించినప్పుడు, మన సత్వము అనుకూలంగా స్పందించి రూపాంతరం చెందుతుంది.

ఈ సాధనలో గురుదేవుని ప్రేరణ, స్ఫూర్తి అధికతర కష్టాలు వచ్చినప్పుడు, ఆయన నియంత్రణతో పాటు సన్నిధి సైతం అత్యంతావశ్యకం. ఏలన — ఇలా కానప్పుడు జారిపడకుండా, దారి తప్పకుండా గమ్యం చేరుకోవడం అసంభవమే అవుతుంది. ఎవరైతే ఒక ఉన్నతోన్నత చైతన్యం, అస్తిత్వానికి ఆరోహించారో, అంతేకాక ఎవరు దాని అభివ్యక్తిగానో, ప్రతినిధిగానో పరిగణించబడగలరో వారే యదార్థ గురువు. ఆయన తన బోధనచేత, అంతకు మించి తన ప్రభావంచేత, తన ఆదర్శంచేత, తన సాయం అందిస్తాడు. దీనిని మించి, తన స్వీయ అనుభవాన్ని సరాసరి గురువు శిష్యునికి అందించగలడు.

ఇదే శ్రీఅరవిందులు బోధన, సాధన; ఇప్పుడున్న ఏదో ఒక మతాన్ని చేపట్టి, దాన్ని పెంపొందించడంకాని, గత మతాలన్నింటినీ సమన్వయం చేయడంగాని, ఒక నూతన మతాన్ని స్థాపించడంగానీ, ఆయన ఆశయం కాదు. కారణం — ఇలా ఏది చేసినా అది ఆయన తలపెట్టిన ప్రధాన ప్రయోజనం నుండి మానవాళిని దూరం చేస్తుంది. ఆయన యోగలక్ష్యం ఒక విశిష్ట అంతరాంతర స్వీయవికాసం. ఇట్టి వికాసంచేత, ఈ యోగాన్ని అనుసరించే ప్రతి సాధకుడు అందరిలోను ఏకాత్మను కనుగొని, మనస్సుకు పైనున్న ఒక ఉన్నత చేతనానుభవాన్ని క్రమంగా పొందుతాడు.

అదే ఆధ్యాత్మిక, అతిమానస చైతన్యం. అదే మానవప్రకృతి స్వరూపాన్ని మార్చివేసి దానిని దివ్యప్రకృతిగా పరివర్తన చెందిస్తుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

అంతరంగ వికసనము

అంతఃసత్తా యొక్క స్తరాలను తెరచి, బాహ్యజీవనాన్ని ఒక అంతర్జ్యోతి, శక్తులతో నియంత్రించి, మనుగడను ఆ స్థితినుండి కొనసాగునట్లు చేయుటయే యోగముయొక్క ప్రథమ ప్రక్రియ. అందువలన, మనలో రెండు సత్తాలున్నాయని చెప్పవచ్చు. ఒకటి, ఉపరితలంపైన వ్యక్తమయ్యే మన సాధారణ మనస్సు, ప్రాణికము, శరీరచేతన, మరొకటి తెరమరుగున వుండే ఒక అంతర్మానసము, ఒక అంతఃప్రాణము, వేరొక సత్తాను లేక అంతరాత్మను సంఘటితపరచే ఒక అంతర్భౌతిక చేతన. ఒకసారి ఈ అంతరంగ సత్తా మేల్కొంటే, అది తన వంతుగ మన సత్య, యదార్థ, శాశ్వత జీవాత్మకు తలుపులు తెరుచుకుంటుంది. ఈ యోగ పరిభాషలో చైత్యపురుష సత్తా అని పిలువబడే, జీవాత్మకు అంతర్ముఖంగా తెరుచుకుంటుంది. ఈ చైత్యపురుష సత్తాయే మనకు సంభవించే జన్మపరంపరకు ఆధారభూతంగా వుంటూ; ప్రతి జన్మలోను ఒక క్రొత్త మనస్సును, ప్రాణాన్ని, శరీరాన్ని సంతరించిపెడుతుంది. ఇంకా జన్మ నెత్తని పరమాత్మకు ఊర్ధ్వదిశగా తెరుచుకుంటుంది. సచేతనంగా మనము, దానిని వశపరచుకొని, మార్పు నొందుతున్న భౌతిక వ్యక్తిత్వాన్ని అధిగమించి, విముక్తి పొందగలుగుతాము. మన భౌతికప్రకృతిపై సంపూర్ణ ఆధిపత్యాన్ని సాధించగలుగుతాము.

*

సత్యం, శివం, సుందరం వైపుగా మన జీవాత్మ సదా మరలి వుంటుంది. ఎందుకనగా, అది తన అంతస్తును స్వయంగా పెంచుకోగలిగేది, ఈ అంశాల వల్లనే. మిగతావి, అనగా, వీటికి విరుద్ధమైనవి, అనుభవానికి అవసరమైనవాటిలో ఒక భాగమే అయినా, సత్తాయొక్క ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి వీటిని అధిగమించి పురోగమించవలసి వుంటుంది.

మనలో మూలాధారమైన చైత్యపురుష అస్తిత్వము ఆనందమయమైనది. ఆనందము, మరియు జీవితానుభవమంతా జీవాత్మ యొక్క క్రమాధిక అభివ్యక్తీకరణలో ఒక భాగమే. కాని, ఆ బ్రతుకులోని ఆ ఆనందానుభవానికున్న నియమమేమిటంటే అన్ని సంసర్గాల నుండి, సంఘటనల నుండి వాటిలో నిగూఢంగా ఉన్న, దివ్యసంవేదనాసారాన్ని, వాటి దైవీప్రయోజనములను, లక్ష్యములను అన్నింటిని కూడదీసి, అనుభవము ద్వారా మన మనస్సును, జీవితమును అచేతన నుండి దివ్యచేతన దిశగాను, అజ్ఞానయుత వేర్పాటు ధోరణిని అధిగమించి సమగ్రముగ రూపొందిన చైతన్య దిశగాను, సుజ్ఞాన దిశగాను ఎదగగలగాలని. చైత్యపురుషసత్త్వము వున్నది అందులకే. నిరంతరాభివృద్ధి చెందుచుండే దాని స్వాభావికమైన ఊర్ధ్వపురోగమనము, మరియు పట్టుదల, ఒక జీవితము నుండి మరొక జీవితానికి, జీవితపరంపరలతో విడువకుండా అనుసరిస్తాయి. జీవాత్మ వికాసము — అంధకారము నుండి వెలుగులోకి, అసత్యము నుండి సత్యములోకి, బాధలో నుండి తనదైన పరమోన్నత విశ్వవ్యాప్త పరమానందములోకి చేరే వికాసము. (అసతోమా సద్గమయ, తమసోమా జ్యోతిర్గమయ, మృత్యోర్మా అమృతంగమయ.)

*

చైత్యపురుష సత్తా యెప్పుడైతే మేల్కొంటుందో అప్పుడు నీలో జీవాత్మను గురించిన చైతన్యము మొలకెత్తుతుంది. నీ ఆత్మ నీకు అవగతమౌతుంది. (ఆత్మజ్ఞానివి కాగలుగుతావు) నిన్ను నీ మానసికసత్తాతోనో లేక ప్రాణికసత్తాతోనో మమేకమయ్యే పొరపాటును ఇకపై చేయవు. అవే జీవాత్మ అని పొరపాటుగా భావించవు.

రెండవది, చైత్యపురుషసత్తా మేల్కొన్నప్పుడు దైవము పట్ల లేక గురువు పట్ల నీలో నిజమైన భక్తిని అది కలిగిస్తుంది. మానసిక, ప్రాణికభక్తి కన్నా అది పూర్తిగా భిన్నమైనది.

ఎవరికైన తమ మనస్సులో ఒక మనిషి పట్లనో, గురువు పట్లనో, వారియొక్క మేధోప్రతిభ పట్లనో ఒక మెప్పు లేక ప్రశంసాపూర్వక భావన కలుగవచ్చు. కాని అది కేవలం మానసికమైనది; కాబట్టి అది అంతా అంతటితో సరి. మరిక ముందుకు పోము. అలాటిదే భావన ఉండటం అపాయమేమీ కాదు. కాని, దానంతట అది అంతః సత్తాను పూర్తిగా వెల్లడించలేదు. కేవలం ఒక మానసిక సంసర్గాన్ని మాత్రమే ఏర్పరుస్తుంది.

ప్రాణికస్థాయికి చెందిన భక్తియొక్క కోరిక అంతులేకుండా కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. దానికి తోడు అది దాని స్వంత షరతులను కూడ విధిస్తుంది. తనను తాను దైవానికి ఆత్మార్పణ చేసుకుంటుంది. కాని అది షరతులతో కూడిన ఆత్మార్పణ. "నీవు యెంతో గొప్పవాడవు, నిన్ను నేను పూజిస్తాను, యిప్పుడు నా కోరిక తీర్చు, నా ప్రగాఢవాంఛను తృప్తిపరచు, నన్ను గొప్పవాడిని చేయి, నన్నొక గొప్ప సాధకుడిని చేయి, గొప్ప యోగిని చేయి, వగైరా, వగైరా" అని దేవుడిని కోరుతుంది.

వికాసము చెందని మనస్సుకూడా పరమసత్యానికి ఆత్మార్పణ చేసుకుంటుంది. కాని, తన స్వంత షరతులను విధిస్తుంది. పరమ సత్యమును వుద్దేశించి "నా తీర్పును, నా అభిప్రాయాన్నే సమ్మతించు" అని అంటుంది. తన మనసు స్వయంగా నిర్దేశించిన రూపంలోనే పరమసత్యము కూడ అమరి ఉండాలని కోరుతుంది.

పరమ సత్యము తనంతట తానుగ దాని స్వంత కదలికలతో జతకూడాలని ప్రాణిక సత్వము పట్టుబడుతుంది. ప్రాణికస్థాయి సత్తా ఉన్నతతరశక్తిని రాబట్టుకోవాలని ప్రయత్నిస్తుంది. గురువుయొక్క ప్రాణికసత్తాను కూడ లాక్కొనే ప్రయత్నాన్ని కొనసాగిస్తుంది.

ఈ రెంటికి (మానసిక మరియు ప్రాణిక సత్తాలకు) వాటి ఆత్మసమర్పణలో ఒక మానసికపరమైన దాపరికం వుంది.

కాని, చైత్యపురుషసత్తా మరియు దాని యొక్క భక్తి ఆ విధంగా వుండవు. వెనుకనున్న దైవత్వంతో ప్రత్యక్షసంబంధం కలిగి యున్నందున నిజమైన భక్తిని కలిగియుండే శక్తి దాని కుంటుంది. చైత్యపురుష భక్తికి యెలాంటి కామన వుండదు, యెలాంటి దాపరికము వుండదు. దాని ఉనికితో అది తృప్తిచెందుతుంది. చైత్యపురుషసత్తాకు పరమసత్యాన్ని సక్రమ మార్గంలో యెలా పాటించాలో తెలుసు. దైవానికిగాని, గురువుకుగాని అది నమ్మకంతో ఆత్మసమర్పణ కావించుకుంటుంది. అందుచేత నమ్మకంతో స్వీకరించగలదు కూడ.

మూడవది, చైత్యపురుషసత్తా బహిర్గతమైనప్పుడు, మానసిక మరియు ప్రాణికసత్తాలు తమను తాము వంచించుకుంటే అది విచారపడుతుంది. ఆ విచారం పవిత్రతకు భంగం వాటిల్లినందువల్ల కలిగేది.

మనసు యెప్పుడైతే తన కిచ్చవచ్చిన రీతిలో ప్రవర్తిస్తుందో, లేక ప్రాణిక

సత్తా తన స్వీయ మానసిక ప్రేరణతో ప్రభావితమౌతుందో, అప్పుడు చైత్యపురుషసత్తా యిలా స్పందిస్తుంది. 'నాకీ విషయాలు అక్కరలేదు; అయినా, నేనిక్కడ యెందుకున్నట్లు? నేనిక్కడున్నది పరమసత్యము కోసం, యీ ఇతర విషయాల కోసం కాదు."

మరొకటేమిటంటే, చైత్యపురుష విచారము మానసిక అసంతృప్తికి లేక ప్రాణిక విచారానికి లేక శారీరక కృంగుబాటుకు భిన్నంగా వుంటుంది.

చైత్యపురుష సత్తా ధృఢమైనదిగా వుంటే అది మానసిక లేక ప్రాణిక సత్తాలపై దాని ప్రభావం చూపి, వాటిని వత్తిడి చేసి — బలవంతపెట్టి — మారునట్లు చేస్తుంది. కాని, అది శక్తిహీనమైనదిగా వుంటే, మిగతా భాగాలు అలుసు తీసుకుని చైత్యపురుష విచారాన్ని తమకు అనుకూలంగా వాడుకుంటాయి.

కొన్ని సందర్భాలలో చైత్యపురుష సత్తా బహిర్గతమై, మానసిక మరియు ప్రాణికసత్తాలను కలవరపరచి అన్నింటిని అస్తవ్యస్తం గావిస్తుంది. కాని, మానసిక మరియు ప్రాణికసత్తాలు చైత్యపురుష సత్తాకన్నా ధృడమైనవిగా వుంటే, అప్పుడు దాని ప్రభావం అడపాదడపా మాత్రమే వుంటుంది. మరియు క్రమేపీ వెనక్కు తగ్గుతుంది. దాని మొర అరణ్యరోదనే అవుతుంది. మానసిక లేక ప్రాణిక సత్తాలకు వాటి దారి సుగమం అవుతుంది.

చివరిగ, పై పై ఆకారాలను చూసి చైత్యపురుషసత్తా మోసపోవుటకు నిరాకరిస్తుంది. అసత్యంచేత ప్రభావితం కాదు. అసత్యానికి క్రుంగిపోవుటను ఒప్పుకోదు. అలాగే, సత్యాన్ని కూడ గోరంతలు కొండంతలు చేయదు. ఉదాహరణకు చుట్టుప్రక్కలనున్న ప్రతి ఒక్కటి, "దేవుడు లేడు" అని ఘోషిస్తున్నా, చైత్యపురుషసత్తా దానిని నమ్ముటకు నిరాకరిస్తుంది. "నాకు తెలుసు, నాకా సంవేదన వున్నది కాబట్టి నాకు తెలుసు," అని అంటుంది.

పరోక్షంగ ఉన్నదేదో దానికి తెలుసును గనుక, పైకి కనిపించే ఆకారాలకు అది మోసపోదు. దివ్యశక్తిని తక్షణమే సంవేదించగలదు.

అంతేగాక యెప్పుడైతే చైత్యపురుషసత్తా మేల్కొల్పబడిందో, మానసికోద్వేగభరితసత్తా నుండి మాలిన్యాన్ని బయటకు నెట్టివేసి భావోద్వేగ దౌర్బల్యము నుండి లేక మానసికాదేశ అల్ప ప్రేరణల నుండి విముక్తిని పొందుతుంది.

కాని, మనస్సు యొక్క పెడసరానికిగాని, లేక ప్రాణిక అనుభూతుల

అతిశయోక్తికిగాని తనలో తావివ్వదు. ప్రతి సంవేదనకి సక్రమమైన రీతిలో స్పందిస్తుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

చైత్యపురుష సత్తా వికసనానికై శ్రీమాత సూచించిన అవసరమైన షరతులు

జీవితంలో కలిగే అన్ని అనుభవాల ద్వారానే చైత్యపురుష వ్యక్తిత్వం యేర్పడుతుంది, వృద్ధిచెందుతుంది, వికశిస్తుంది. చివరకు ఒక పరిపూర్ణ చైతన్యవంతమైన స్వతంత్ర జీవిగా రూపొందుతుంది.

ఈ పరిణతికి సంబంధించిన ప్రక్రియ అవిశ్రాంతంగ అసంఖ్యాక జీవనాల ద్వారా కొనసాగుతుంది. దానిని గురించిన ఎఱుక ఎవరికైనా లేదంటే, అందుకు కారణం వారికి వారి చైత్యపురుషసత్తాను గురించిన చైతన్యము లేనందువలననే — ఎందుకనగా అది అనుల్లంఘనీయమైన ప్రారంభస్థానము గనుక. ఆత్మానుసంధానము లేక ఆత్మావలోకనం ద్వారా మరియు యేకాగ్రత ద్వారా వ్యక్తి తన చైత్యపురుషసత్తాతో చైతన్యవంతమైన సంపర్కాన్ని యేర్పరచుకోవాలి. ఈ చైత్యపురుషసత్తా బాహ్యసత్తాపై సర్వదా తన ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. కాని ఆ ప్రభావం ఎప్పుడూ గుప్తంగా ఉంటుంది. చూడబడదు. సంవేదింపబడదు. అవగాహన కాబడదు — వాస్తవమైన అసాధారణ పరిస్థితులలో తప్ప.

సంసర్గాన్ని సహాయాన్ని ఇతోధికంగా దృఢపరచుటకు, వీలైతే చైతన్యవంతమైన చైత్యపురుషసత్తాను అభివృద్ధిగావించుటకు, యేకాగ్రత వహించునప్పుడు దానివైపుగ తిరిగి, దానిని తెలుసుకోవాలని మరియు దాని అనుభూతిని పొందాలనే ఆకాంక్షతో, ఆ ప్రభావాన్ని స్వీకరించుటకు వీలుగ తనకు తాను ఉన్మీలనమై ఉండాలి. దాని నుండి సంకేతం అందిన ప్రతిసారి, దానిని తు.చ తప్పకుండా జాగ్రత్తగా పాటించుటకు అత్యంత శ్రద్ధ, చిత్తశుద్ధి వహించాలి.

ఒక మహోన్నత ఆకాంక్షతో జీవించాలి. అంతరంగమందు ప్రశాంతతో నుండుటకు మరియు వీలైనంత వరకు ఆ స్థితిలోనే కొనసాగుటకు శ్రద్ధ కనబరచాలి. వ్యక్తి